

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1549. usque ad annum 1551 - ... Atque Tabulis
Chronologicis Ab Anno Christi 1000 Usque Ad 1595 ...

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118537

§. 3. Cæsaris edictum contra hæreticos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66584](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66584)

Carolus Cæsarem ablegabat, ut eidem significaret, quod Synodum ad Tridentinam Urbem revocare, eamque prosequi animo constituisset, quamdiu illius continuationem Religionis honor, atque salus deposceret.

Sæcul. XVI.
A.C. 1550.

§. III.

Cæsaris edictum contra hæreticos.

Sub idem tempus Imperator, ut piæ Pontificis voluntati vicissim novum sui pro vera Religione studii specimen redderet, severissimum promulgari jussit edictum adversus omnes, & singulos, qui præter Religionem Catholicam cuiunque alteri sectæ nomen daturi essent: Ut vero hujus legis executio urgeretur, plura instituit tribunalia, Inquisitionis Curiaè haud absimilia, simulque judices selegit flecti nescios, qui in hujus edicti transgressores pœnis ab ipsomet Cæsare sancitis severe animadverterent, eosque sine spe veniæ castigarent.

Sleid. comm. de stat. Relig. Reipubl. lib. 22. p. 781. edit. ann. 1556. Heiff. hist. de l'empire t. I. l. 3. p. 297.

Exeunte Mense Aprili Imperator Bruxellis discedens Augustam ad comitia, quæ ibidem celebranda indixerat, contendit, priusquam vero inde abiret, præfatum edictum promulgari jussit, cujus tenor erat sequens: *Quamquam, inquit Cæsar, id operæ dederim semper, ut meos intra fines antiqua, & vera Religio*

Hist. Eccles. Tom. XL. I serva-

Sæcul. XVI. servaretur, etsi totus in hoc semper fuerim,
 A.C. 1550. ut, qui multis nunc annis per Orbem Chri-
 stianum disseminati sunt errores, Hæreses,
 atque Sectæ funditus tollerentur, licet hoc
 nomine varia subinde proposuerim edicta,
 gravissimasque pœnas, magno tamen cum a-
 nimi dolore accepi, non meæ solum ditionis
 homines, verum exteros etiam, qui nostris
 in Provinciis habitant, atque negotiantur,
 hujusmodi contagiones longe, lateque in
 promiscuam multitudinem diffundere: sic ut
 plane sit opus, acrem aliquam adhibere me-
 dicinam, & in fontes diligenter inquirere,
 ut ea pestis extirpetur radicitus, quemad-
 modum in postremis conventibus Provincia-
 rum Præfectos, & Ordines admonui, ut
 pro se quisque diligenter in hanc curam in-
 cumberent, & in veteri, atque Catholica
 Religione permanerent: præsertim, cum sit
 omnium oculis expositum, quas turbas, at-
 que seditiones in vicinis populis excitarit ea
 labes, ut interim de salutis, & animarum
 dispendio nihil dicam: itaque de consilio cha-
 rissimæ sororis germanæ, & reliquorum
 Procerum, novam hanc legem fero, & si-
 mul edico: I. Ne quis omnium, quicumque
 sit ille demum, habeat, emat, aut distribuat
 Lutheri, Oecolampadii, Zwinglii, Bucerii,
 Calvinii, & quoscunque tandem libros, edi-
 tos annis abhinc triginta, incertis auctori-
 bus, ut amplius in Theologorum Lovaniensium
 catalogo continentur: II. Ne quis ul-
 lam

lam habeat picturam, aut imaginem pictam
 in ludibrium, atque contumeliam diuæ Vir-
 ginis, atque Sanctorum, neve deiciat, aut
 infringat ullam imaginem, in honorem ali-
 ejus diu depictam: III. Ne quis domum suam
 conventibus occultis aperiat, in quibus &
 disseminari solent errores, & homines reba-
 ptizari, & conspirationes in Ecclesiam, at-
 que rempublicam fieri: IV. Ne quis de sacra
 Scriptura maxime de rebus dubiis, atque
 difficilibus, privatim, aut publice disputet,
 aut ejus interpretationem sibi sumat, nisi sit
 Theologus, qui probatæ alicujus Academicæ
 testimonium habeat. Hi, qui secus fecerint,
 punientur ut seditiosi, & publicæ tranquil-
 litatis perturbatores, ac viri quidem gladio
 ferientur, fæminæ autem in terram deso-
 dientur, si quidem ab errore desissent: si ve-
 ro pertinaces erunt, exurentur, publicatis
 ipsorum bonis, utrumcunque luant suppli-
 cium: adhæc, testamenti faciendi potestatem
 nullam habebunt, & quidquid ejus rei fece-
 rint, a quo primum tempore legem hanc no-
 stram violare cæperunt, irritum esse jubeo:
 præterea, ne quis hospitium præbeat, aut
 ulla re subueniat iis, quos de hæresi novit
 suspectos, mando: verum denuntiet statim
 inquisitori, vel loci Præfetto, subiturus
 panam, nisi faciat. V. Qui non malitia,
 nec obstinatione, sed per infirmitatem lapsi
 fuerint in hæresim, & errorem, neque ta-
 men in hanc nostram legem commiserint, nec
 I 2 sed-

Sæcul. XVI. seditiose quid fecerint, & sponte redierint
A. C. 1550. ad sanitatem, & abjurations facta re-
 cepti fuerint in gratiam, nullum posthac
 sermonem inter se conferant de rebus ad fi-
 dem, atque Religionem pertinentibus, alio-
 qui plectentur, ut in crimen relapsi. VI.
 Qui non convictus quidem, sed admodum su-
 spectus de hæresi, damnatus fuerit, ut vel
 abjuret, vel publice satisfaciat, & idem
 post accusatur hæresis, mulctabitur ut in
 crimen relapsus. VII. Iis, qui sunt hæ-
 resicos, & id genus criminum macula pol-
 luti, licet in gratiam recepti fuerint, nul-
 lus honor, nullum munus publicum, nulla
 dignitas communicabitur, nisi testimonium
 quis adferat ab Ecclesie ministro ejus loci,
 ubi postremo vixit, nec permittatur ei do-
 micilium, vel habitatio, nam ejusmodi pro
 suspectis haberi debent. VIII. Præfetti lo-
 corum, & reliqui nostri beneficiarii per su-
 am quisque Provinciam diligenter inquirent
 in eos, qui legem hanc violabunt, sed & in-
 quisitoribus, & iudicibus Ecclesiasticis opem
 ferant, ut in quibus culpa residebit, com-
 prehensi pœnam luant juxta formulam, quam
 Inquisitoribus præscripsi: nisi faciant, ar-
 bitrio nostro luent. IX. Procurator eti-
 am publicus cognoscat, an suum illi munus
 faciant, & si negligentiam in eis deprehen-
 derit, in iudicium venire jubeat, & si deli-
 quisse apparebit, aut magistratus illis abro-
 getur, aut alia, quæ videbitur, pœna con-

constituatur. X. Episcopi præterea, & Sæc. XVI. Archidiaconi & Abbates, & id genus alii A.C.1550. Procures investigent omni studio, si quis Ordinis Ecclesiastici sit infectus eo morbo, & severe vindicent. XI. Qui contaminatum aliquem hac peste norunt, vel quibus in locis commorentur, & delitescant hæretici, compertum habent, illico deferant: nisi faciant, eandem, quam illi pœnam luant. Porro delator, si modo non vana fuerit accusatio, dimidiam partem bonorum illius consequatur: quæ quidem bona sexcentos aureos non excedent, nam quicquid erit supra hanc summam, ejus decima pars illi detrahatur. XII. qui conventus occultos inquisitori detegit, etiam si consilia cum illis contulit, non plebetur, modo & de Religione bene sentiat, & in posterum absteineat: sed qui remotus ab eorum societate deseret, præmium consequitur, ut supra dictum est. XIII. Pœnæ, quas constituimus, irrogentur omnino tales, neque sit in ullius potestate, illas vel mutare, vel mitigare, quod sæpe factum esse intelligo, nam qui judices in eo delinquent, non ferent impune. XIV. Qui de hæresi accusati, & in jus vocati profugerunt, ac postea proscripti sunt, ubi de sociis criminum jam mortuis acceperunt, supplicare solent, ut ad purgationem admittantur, quando quidem probari crimen amplius non posse putant, eoque fit, ut reversi falsam doctrinam, & errores iterum diffun-

Saecul. XVI.
A.C. 1550.

diffundant: id vero ne fiat, publice interest, itaque mando, ne locus ullus detur ipsorum postulatis, verum ut omnes, qui citati non comparuerunt, sed fuga salutem quaesiverunt, habeantur pro convictis, atque damnatis. XV. Qui pro suspectis, & fugitivis, & proscriptis, & anabaptistis intercedunt, habeantur pro fautoribus haereticorum: Iudices autem, atque praefecti neminem ex illis in gratiam recipiant, nisi vel meo, vel sororis Germanae permissu, qui secus agent, iis abrogabitur praefectura. XVI. Librarii nihil excudant, nihil divendant, aut distrahant rei sacrae, nisi de voluntate, & consensu eorum, quibus haec erit demandata cura: si quid etiam ipsorum operae in eo deliquerint, ipsi praestabunt, & quia catalogus extat librorum, quos Academia Lovaniensis rejecit, librarii suis in tabernis eum habeant suspensum, & ob oculos positum, ne ignorantiam obtendant, vel ipsi, vel emptores: deinde alterum habeant omnium suorum librorum catalogum, qui non parebit, centum aureis muldetur. XVII. Pueros etiam erudiendos nemo suscipiat, nisi permissu Magistratus, & praecipue Ecclesiae Ministri, nihil autem doceat, aut juventuti proponat, nisi juxta formulam a Theologis Lovaniensibus conscriptam.